

Vergaderjaar 2019–2020

35 420

Noodpakket banen en economie

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 31

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 mei 2020

Het kabinet heeft een breed pakket aan regelingen opgesteld om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Zo zijn de borgstelling midden- en kleinbedrijf (BMKB, Kamerbrief 15 maart jl.¹) en de Garantie Ondernemingsfinanciering regeling (GO, Kamerbrief 17 maart jl.² en 7 april jl.³) verruimd. Naast deze regelingen verschaft het kabinet financiële ondersteuning aan andere initiatieven; te denken valt aan de tijdelijke crisismaatregel van Qredits (Kamerbrief 17 maart jl. en 7 april jl.) en het recent opgestarte Programma Corona-Overbruggings Lening (COL), primair gericht op de verschaffing van overbruggingskrediet vanaf € 50.000 aan bedrijven zonder een bancaire kredietrelatie, waaronder start- en scale-ups (Kamerbrief 7 april jl.).

Met deze regelingen heeft het kabinet de markt van extra liquiditeit voorzien. Hiernaast hebben de banken in totaal inmiddels meer dan € 7 miljard aan liquiditeit in de markt gecreëerd⁴ door uitstel van aflossingen en het verstrekken van leningen of meer kredietruimte aan bedrijven. Daarmee loopt er al veel. Het kabinet en de banken willen de toegang tot liquiditeit voor het kleinere mkb echter verder vergemakkelijken. Het gaat hier om ondernemingen met een relatief kleine financieringsbehoefte tussen de € 10.000 en € 50.000. Dit betreft naar schatting enkele tienduizenden ondernemingen in Nederland. De relatief kleine financieringsomvang waar deze ondernemingen naar op zoek zijn, in verhouding tot de handelingskosten maakt dat dit type ondernemingen een extra zetje nodig heeft.

¹ Kamerstukken 32 637 en 25 295, nr. 413

² Kamerstuk 35 420, nr. 2

³ Kamerstuk 35 420, nr. 16

⁴ <https://www.nvb.nl/nieuws/banken-ondersteunen-bedrijven-inmiddels-met-zeven-miljard-euro-ruimte-uitstel-aflossingen-uitgebreid-tot-kredieten-tot-vijftig-miljoen-euro/>

In deze brief informeer ik u daarom over een aanvullend instrument dat mede op initiatief van de banken zelf tot stand is gekomen: de Klein Krediet Corona garantieregeling (KKC), specifiek bedoeld voor kleine ondernemers met kredietaanvragen van € 10.000 tot € 50.000. Er bestaat een grote kans dat dit type bedrijven als gevolg van de coronacrisis juist extra liquiditeit nodig heeft, maar hiervoor dus niet bij een financier terecht kon. Deze kleine ondernemingen waren daarmee extra kwetsbaar. De lening staat open voor ondernemers met een omzet vanaf € 50.000,- die voor de coronacrisis voldoende winstgevend waren en die zijn ingeschreven in de KvK sinds 1 januari 2019.

Deze nieuwe garantieregeling bevat een overheidsgarantie van 95% op leningen van financiers aan bedrijven. Met dit hoge garantiepercentage kan een zo groot mogelijk bereik aan ondernemers geholpen worden aan financiering. Bovendien kan het kredietbeoordelingsproces in het kader van de snelheid en de in potentie grote doelgroep grotendeels automatisch plaatsvinden.

Tegelijkertijd is het uiteraard van belang dat er een goede toetsing van kredietaanvragen plaatsvindt. Dit is traditioneel de expertise van financiers in de markt (bancair en non-bancair). Het gegeven dat financiers een bescheiden risico lopen zorgt ervoor dat zij een financiële prikkel hebben om ervoor te zorgen dat er een goede risicobeoordeling plaatsvindt. Op die manier worden de risico's voor de begroting zo goed mogelijk beperkt. Ook wordt bij de risicobeoordeling zoveel mogelijk gewaarborgd dat alleen kredieten verstrekt worden aan in de kern gezonde bedrijven met terugbetaalcapaciteit. Het is ook in deze bijzondere situatie van belang dat banken ondernemers met gepaste zorgvuldigheid behandelen. De banken hebben onder meer aangegeven zich te houden aan de Gedragscode Kleinzakelijke kredietverlening.

De banken hebben aangeboden om leningen via de regeling aan te bieden. Andere financiers die geaccrediteerd zijn voor de BMKB-C, mogen de regeling ook aanbieden. Overige financiers kunnen zich daarvoor bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) laten accrediteren. Daarmee zijn deze financiers onderdeel van de oplossing voor deze groep kleine ondernemers. Dit komt verder tot uiting in de maximale kosten die de financiers aan de ondernemers mogen doorrekenen als zij gebruik maken van deze garantieregeling; de staat heeft deze kosten gemaximeerd op 4% van het kredietbedrag. Daarnaast betalen ondernemers aan de staat een eenmalige premie van 2% als vergoeding. Onder de regeling kunnen leningen worden afgesloten met een maximale reguliere looptijd van 5 jaar. De genoemde kosten van jaarlijks maximaal 4% en eenmalig 2% op het uitstaande kredietbedrag betreffen daarmee de maximale kosten voor de ondernemers ten aanzien van de regeling.

Staatssteun en inwerkingtreding

De regeling zal ter goedkeuring worden aangemeld bij de Europese Commissie (EC) onder het Tijdelijke Europees steunkader COVID-19. De daadwerkelijke inwerkingtreding en de vormgeving van de regeling zijn afhankelijk van de goedkeuring van de Europese Commissie.

Kosten

De inschatting van de budgettaire gevolgen van de uiteindelijke regeling zijn voor een belangrijk deel opgesteld op basis van het verwachte bereik van de regeling, premie-inkomsten en mogelijke verliezen als gevolg van de kredieten en het risico dat sommige leningen niet volledig terugbetaald kunnen worden. De inschatting is dat met deze faciliteit in totaal € 750 miljoen aan krediet kan worden verstrekt. Er wordt daarom € 713 miljoen

als garantiebudget ter beschikking gesteld. De eventuele verliezen op de KKC worden generaal gedekt, en hiervoor wordt een kasbuffer van € 164 miljoen beschikbaar gesteld. Uw Kamer krijgt via een incidentele suppletoire begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat deze begrotingsmutatie voorgelegd.

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van deze maatregel, gelet op de coronaproblematiek, niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregel starten. Hiermee wordt gehandeld conform lid 2 van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer